

Toimittajayhteistyökokous, Kanta-palvelut

Aika 7.4.2021 klo 9–11.30
Paikka Teams
Osallistujat Kutsutut ja koolla oli noin 100 henkilöä

1 Kokouksen avaus, Lise-Lotte Holmberg / Kela

Puheenjohtaja Lise-Lotte, Kela, avasi kokouksen. Asialistan julkaisun jälkeen on selvinnyt, että määräysprojektin tilannekatsauksen tilalle oli suunniteltu asiakas- ja potilastietojärjestelmien käyttölokimäärittelyjen läpikäynti. Tämän takia määräysprojektin tilannekatsaus ohitetaan asialistalla.

2 Asiakastietolain tilannekatsaus, Anna Kärkkäinen / STM

Anna Kärkkäinen esitteli asiakastietolain tilannekatsauksen.
Materiaali: Asiakastietolaki_HE_Tilannekatsaus 4 2021

Kommentti: Sami Kuusela

Tärkeä huomioida miten asetus vaikuttaa, jos käyttöoikeuksia muutetaan. Merkinnät ja dokumentit ovat asiakirjoina: esim. riskitietojen ja muiden keskeisten tietojen siirtyminen eri ammattiryhmien välillä.

Kysymys: Maritta Korhonen

Viitaten PeV:n lausuntoon ja suostumus-asiaan: palataanko nykyiseen voimassaolevaan malliin?

Vastaus: Luovutukset perustuvat jatkossa lakiin (20 ja 21 §) ja lisäksi käytössä on nykyisen kaltainen laaja suostumus.

Kysymys: Maritta Korhonen

Kommentti vaiheistusasetukseen: siirtämäpykälää lakiin: mitä puuttuu? Miltä osin vielä tarvitaan vaiheistusasetuksen tapaista mekanismia? Kokonaisuudistus hyvä, voimia ja riittäviä juristi- ja muita resursseja. Kysymys vielä potilasasiakirja-asetuksen päivitykseen liittyen: liittykö uudistaminen/päivitys kokonaisuudistukseen vai onko se oma hanke? Millainen työryhmä? Kentän näkemykset olisi hyvä huomioida.

Vastaus: Potilasasiakirja-asetukseen on tulossa kahdenlaisia muutoksia. Ensimmäisessä vaiheessa asetukseen tehdä teknisluonteiset muutokset johtuen uudesta asiakastietolaista. Mm. poistuu asetuksenantomandaatti esim. erityissuojauksesta, joka on esitetty osaksi THL:n

tietorakenteita. Laajempi remontti tehdään tiedonhallintasäädösten kokonaisuudistuksen yhteydessä, ja asiakirjoja koskeva sääntely viedään lain tasolle. Kokonaisuudistuksen ensimmäisessä vaiheessa on tiukka aikataulu. Työpajoja tai kuulemisia sote-asiantuntijoita kuullaan – tarvitaan paljon mielipiteitä ja asiantuntijoita. Esim. säilytysaikojen uudistamisen tueksi on perustettu sparrausryhmä, jossa sote-asiantuntijoita mukana.

Kysymys: Maritta Korhonen

Lain jatkovalmistelu: yritetäänkö saada laki kuntoon eduskuntakäsittelyssä vai palautuuko käsittely ministeriöön, jossa valmistellaan uusi hallituksen esitys?

Vastaus: Perustuslakivaliokunnan lausunnon perusteella nykyisen kaltainen laaja suostumus mahdollistaisi etenemisen eduskunnassa. Valiokunta päättää miten edetään

Kommentti: Maritta Korhonen

Tärkeä, kiireellinen asia, jolle on hyvä löytyä ratkaisu, jonka pohjalta voidaan edetä.

Kysymys: Rosendahl, Miia

Anna Kärkkäinen, avaisitko hieman tietojärjestelmien luokittelun muuttumista? Mitä tarkoittaa käytännössä "muut käyttötarkoituksensa perusteella sertifioitavat tietojärjestelmät"?

Vastaus: Jatkossakin A- ja B-luokka. Tarkoittaa asiakas- ja potilastietojen käsittelyyn tarkoitettuja järjestelmiä. Laissa on täsmällisemmin määritelty joitain järjestelmätyyppejä, ja muut-luokan avulla voidaan varmistaa, että kaikki järjestelmät sisältyvät luokituksiin. Tarvittaessa THL päättää, mihin luokkaan järjestelmä kuuluu.

Kommentti: Maritta Korhonen

Tulkinta on, että jos liittyy välittäjätahon kautta, niin ei ole mahdollista hakea A-luokan sertifiointiin vaan on välittäjän kautta pakotettu B-luokan järjestelmiin. Luokittelun ei kuitenkaan pitäisi olla riippuvainen teknisestä toteutusmallista. Tämä olisi hyvä saada perustelutekstiin.

3 Ajankohtaista DVV:llä, Jari Pirinen / DVV

Jari Pirinen esitteli ajankohtaiset asiat DVV:llä.

Materiaali: DVV_Kanta toimittajayhteistyökokous 2021-04-07

Kysymys: Toivola Ilkka

DVV - voisiko version julkaista elokuussa, kun heinäkuu on lomakausi? Lähinnä syynä se, että jos tulee ongelmia, niin olisi myös tukea paikalla.

Vastaus: Tämän kertainen 4.20 julkaisu on poikkeuksellisen iso, jonka takia sitä ei voi julkaista jo kesäkuussa. Elokuussa taas DVV:n resurssit eivät ole paikalla. Normaali julkaisusykli on kesäkuu ja joulukuu ja siihen pyritään jatkossakin.

Kysymys: Ollila Tommi

Nykyiset varmenteet toimivat siihen saakka, kun niissä voimassaolo riittää?

Vastaus: Totta kai, DVV on sitoutunut tarjoamaan kaikki palvelut voimassaolon ajan. Älykorttivarmenne on voimassa 5 v ja palvelinvarmenne 1 v. Voimassaoloa ei katkaista, ellei asiakas pyydä sulkemista.

Kysymys: Hokkanen Arto

Kovasti kaivataan apteekkien asiakaskentältä jotain työkalua, jolla voisi iäkkäät tunnistautua vahvasti puhelun aikana. En osaa sanoa, että onko sellaisia vielä markkinoilla, mutta älypuhelin äppi, jossa olisi vahva tunnistautuminen, sormenjälkikirjautuminen jne. Onko DVV:llä vielä mahdollisesti projektia, jolla saataisiin kansalaisille mahdollisuus tunnistautua vahvasti puhelimesta?

Vastaus: DVV:llä on tulossa digitaalinen henkilöllisyshanke, jossa tuotetaan Suomen kansalaisten käyttöön uusi mobiilisovelluspohjainen tunnistusväline. 97% kansalaisista käyttää pankkitunnuksia, harva kansalaisvarmennetta henkilökortilla (ei lukijaa/tietokonetta). Tavoitteena on v. 2023 päättyvän hankkeen aikana tuottaa mobiilisovellus, jolla voi tunnistautua kaikkiin sähköisiin palveluihin. Puhelintunnistautumiseen ei ole sähköistä välinettä tulossa.

Lisätietoja: [Digitaalinen henkilöllisyys - Valtiovarainministeriö \(vm.fi\)](https://www.valtiovarainministerio.fi/)

Kysymys: Maritta Korhonen: Onko tässä digitaalisessa henkilöllisyydessä mukana myös kansalaisen sähköinen allekirjoitus?

Vastaus: Ensimmäisessä vaiheessa on mukana vain tunnistautuminen, mutta jatkokehityksenä on mahdollista tuoda mukaan sähköinen allekirjoitus.

Kommentti Maritta Korhonen

Aika paljon tulkitaan, että vahvasti tunnistautunut voi tehdä asioita, ikään kuin allekirjoituksen veroiseksi. Olisi tärkeää erottaa vahvan tunnistautumisen tulkinta.

Kommentti Jari Pirinen

<https://dvv.fi/sahkoisen-allekirjoituksen-hyodyt>

Sähköistä allekirjoitusta hyödyntämällä voidaan välttää ylimääräistä paperin tulostamista, skannausta ja postittamista.

4 Asiakas- ja potilastietojärjestelmä käyttölokimäärittelyt, Matti Korhonen / THL

Matti Korhonen esitteli asiakas- ja potilastietojärjestelmien käyttölokimäärittelyt.

Materiaali: Asiakas- ja potilastietojärjestelmien käyttölokimäärittely Kela 20210407

Kysymys: Kari Heinonen

Modaliteetit: Usean henkilön kooste vs. henkilötietojen 1-1 kardinaliteetti aikaisemmassa kaaviossa?

Vastaus: Tämä asia tarkennetaan määrikyksiin.

Kysymys: Kari Heinonen

Miten asiakas identifioidaan; virallista HETUa ei voitane edellyttää koska lokimerkintä voinee koskea myös muita henkilöitä? Mitä lokimerkintöihin sisältyville asiakastunnisteille tapahtuu jos/kun asiakkaan tunniste/HETU muuttuu tai tilapäinen korvautuu virallisella?

Vastaus: Vaatimuksia siitä, että hetua ei ole pakko käyttää + muita tilanteita. Nämä on käyty läpi määrikyksissä ja näitä tarkennetaan vielä lopullisessa määrittelyssä.

Lokitietojen muuttumattomuus tulee varmistaa, eikä tietoja voi jälkikäteen muuttaa. Seuraavassa lainaus Vahti-ohjeesta: Koska lokit ovat yleensä todisteena jostakin tapahtumasta, on erittäin tärkeää, että lokeja ei voi oikeudettomasti tuhota tai muuttaa niiden sisältöä. Pääperiaatteena voidaan todeta, että olemassa olevia tietojärjestelmien lokimerkintöjä ei pidä koskaan pystyä muuttamaan (Vahti lokiohje 3/2009)

5 Korona-tilanteen aiheuttaminen tehtävien tilannekatsaus, Mia Mustonen / Kela & Susanna Jääskeläinen /THL

Mia Mustonen ja Susanna Jääskeläinen esittelivät koronatilanteen aiheuttamien tehtävien tilannekatsauksen.

Materiaali: Korontilanteen_tehävät

Kysymys: Kari Heinonen

Jonkin verran ole EU-todistuksen tilannetta seurannut mutta epäselväksi on minulle jäänyt se, onko (kansallisesti) periaatteena se, että kansalainen kirjautuu OmaKantaan ja näyttää sieltä reaaliaikaisesti todistuksen vai se, että tiedot siirretään johonkin erilliseen appiin jota sitten

näytetään? Entä miten EU-todistuksen tietojen varmentaminen ja paperille tulostettu versio toimivat yhteen?

Vastaus: Rokotustodistuksessa oleva QR-koodi on allekirjoitettu, ja sitä voidaan näyttää esim. matkapuhelimen näytöltä, tai se voidaan tulostaa paperille. EU-todistuksen määrittelyt, ja erityisesti online-varmentamiseen liittyvät kysymykset ovat vielä auki.

Kysymys: Kari Heinonen

Eli mikä tarkalleen estää muokkaamasta "paperiversiota" (tai pdf-tiedostoa) niin että QR-koodi ja tulostetut tiedot eivät vastaa toisiaan? Eihän QR-koodiin ymmärtääkseni mahdu datasta kuin korkeintaan allekirjoitusta varten laskettu tiivisteluku jota taas ei tietenkään saada paperille printatusta datasta.

Vastaus: QR-koodiin ollaan pakkaamassa tarvittavat tiedot rokotuksesta. Allekirjoituksen avulla estetään koodin väärennös. EU-valmistelun tausta-aineistoa:

[vaccination-proof interoperability-guidelines_en.pdf \(europa.eu\)](#)

[187726676.pdf \(core.ac.uk\)](#)

6 Potilastiedon arkiston tilannekatsaus, Sole Salmijärvi / Kela

Sole Salmijärvi esitteli potilastiedon arkiston tilannekatsauksen.

Materiaali: Potilastiedon_arkiston_tilannekatsaus 7.4.2021

Kysymys: Sinikka Hurskainen

Muuttuuko fysiologisten mittausten lausuntoja koskeva pakollisuus jo 2016-tasonnoston testitapauksiin?

Vastaus: Kyllä, tämä muutos vaikuttaa jo käynnissä oleviin testauksiin.

Kysymys: Kari Heinonen

Jos/kun OmaKannan rokotustodistuksella on osalta omaa verifiointitoiminnallisuutta niin miten tämä toimii yhteen EU-speksin kanssa = Entä kuka toteuttaa sovelluksen joka tekee OmaKannan todistuksen osalta ko. verifikaaton?

Vastaus: Tavoitteena on päivittää rokotustodistus EU-yhteensopivaksi, kun EU-tason määrittelyt kiinnitetään. Verifikaatio-asiat on vielä sopimatta EU-laajuisesti. Kanta.fi-sivulla tullaan julkaisemaan tieto siitä, kuka Suomessa voi todistuksia myöntää, todistusten julkinen avain ja todistusten sulkulista.

7 Reseptin tilannekatsaus, Kirsi Vainio / Kela

Harri Nurmi on lomalla, joten asialistasta poiketen Kirsi Vainio esitteli reseptin tilannekatsauksen.

Materiaali: Reseptin tilannekatsaus 7.4.2021

Ei kysymyksiä.

8 Kanta-palvelujen käyttöönottojen tukimalli, Jaana Nissilä / Kela

Jaana Nissilä esitteli Kanta-palvelujen käyttöönottojen tukimallin.

Materiaali: Käyttöönottojen tukimalli ja käyttöönottojen painopisteet 2021

Ei kysymyksiä.

9 Muut asiat

Ei muita asioita.

10 Seuraava kokous

Seuraava kokous on 16.6.2021 kello 9–11.30

11 Kokouksen päättäminen

Lise-Lotte Holmberg päätti kokouksen.

Kela

Kanta-palvelut

PL 450, 00056 Kela